

Ашық жиналыстар арқылы қоғамдық тыңдаулар хаттамасы

1. Аумағында қызмет жүзеге асырылатын немесе аумағына ықпал етілетін әкімшілік-аумақтық бірліктің (облыстың, республикалық маңызы бар қаланың, астананың) жергілікті атқарушы органының атауы:

«Ұлытау облысы Сәтбаев қаласы әкімінің аппараты» ММ

2. Қоғамдық тыңдаулардың тақырыбы: «Жыланды тобының кен орнында құрамында мыс бар кендерді өңдеу кезінде бұзылған жерлерді рекультивациялау (кад. №25:112:025:1291)» жобасына «Қоршаған ортаны қорғау» бөлімі

(қаралатын жобалау материалдарының толық, нақты атауы).

3. Қоғамдық тыңдауларға шығарылатын материалдар жіберілген қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті органның немесе облыстың, республикалық маңызы бар қалалардың, астананың жергілікті атқарушы органының атауы.

ҚР ЭҚМБ жанындағы «Қоршаған ортаны қорғау ақпараттық-талдау орталығы» ШЖҚ РМК

4. Көзделіп отырған қызметтің орналасатын жері: Жыланды кен орындары тобының Қыпшақпай және Қарашошақ кен орнының аумағы Ұлытау облысында, Сәтбаев қаласының жерлерінде орналасқан. Ең жақын елді мекендер: Қыпшақпай кен орнынан батысқа қарай 1 км қашықтықта орналасқан Сәтбаев кенті (Солтүстік). Ең жақын қала - Сәтбаев қаласы, оған ол шамамен 28 км қашықтықта орналасқан.

Бұрыштық нүктелер	Бұрыштық нүктелердің координаттары					
	Солтүстік ендік			Шығыс бойлық		
	Гр.	Мин.	Сек.	Гр.	Мин.	Сек.
1	48	09	45,76	67	31	50,46
2	48	09	52,30	67	33	40,37
3	48	10	0,63	67	34	58,77
4	48	09	54,42	67	35	13,84
5	48	09	10,69	67	33	36,21
6	48	09	6,13	67	32	50,16
7	48	09	35,20	67	31	50,47

5. Көзделіп отырған қызметтің ықтимал әсеріне қатысы бар барлық әкімшілік-аумақтық бірліктердің атауы: Ұлытау облысы, Сәтбаев қ.ә., Жезқазған қ.ә., Сәтбаев а..

6. Көзделген қызметтің бастамашысының деректемелері және байланыс нөмірлері:

«Қазақмыс Корпорациясы» ЖШС, Ұлытау облысы, Жезқазған қаласы, Қаныш Сәтбаев алаңы, 1 үй БСН 050140000656, тел: 8 7212-95-27-07, 95-26-12; e-mail: office@kazakhmys.kz

7. Көзделген қызметтің әсер етуі ықтимал туралы есептерді жасаушылардың, стратегиялық экологиялық бағалау жөніндегі есептерді дайындау бойынша сырттан тартылған сарапшылардың немесе мемлекеттік экологиялық сараптама нысандарының құжаттамасын әзірлеушілердің деректемелері мен байланыс нөмірлері.

«Қазақмыс корпорациясы» ЖШС Бас жобалау институты, БСН 060641009902., байланыс телефоны: 8 (7172)55 76 72 (ішкі нөм.10557), эл.мекен-жайы: Aizhan.Suleimenova@kazakhmys.kz.

8. Қоғамдық тыңдаулар өткізілетін күн, уақыт, орын (қоғамдық тыңдаулардың ашық жиналысы өткізілетін күн (күндер) және уақыт):

Қоғамдық тыңдауларды өткізу күні - 12.08.2025 ж.

Қатысушыларды тіркеудің басталу уақыты- 09:45 сағат

Қоғамдық тыңдаудың басталу уақыты -10:05 сағат

Қоғамдық тыңдаудың аяқталу уақыты - 10:35 сағат.

Өткізу орны – Ұлытау облысы, Сәтбаев а., Өнеркәсіптік аймақ, Шығыс Сары-Оба шахтасының әкімшілік-тұрмыстық кешені ғимараты, Жыланды кен орны (Сәтбаев ауылынан солтүстік-шығысқа қарай ~2 км қашықтықта).

9. Көзделіп отырған қызметтің бастамашысы жіберген сұрату хатының көшірмесі және қоғамдық тыңдауларды өткізу шарттарын келісу туралы әкімшілік-аумақтық бірліктердің жергілікті атқарушы органдары ұсынған жауап хаттың көшірмесі осы қоғамдық тыңдаулар хаттамасына қоса беріледі.

10. Қоғамдық тыңдауларға қатысушыларды тіркеу парағы осы қоғамдық тыңдаулар хаттамасына қоса беріледі.

11. Қоғамдық тыңдаулардың өткізілетіндігі туралы ақпарат мемлекеттік және орыс тілдерінде мынадай тәсілдермен таратылды:

1) Қоршаған орта мен табиғи ресурстардың жай-күйі туралы ұлттық деректер банкі сайтында (ҚО мен ТР ЖКТҰДБ);

Жоба бойынша құжаттама ҚО мен ТР ЖКТҰДБ орналасқан: <https://hearings.ndbecology.gov.kz/Public/PubHearings/PublicHearingDetail?hearingId=24457/> жариялау күні:01.07.2025 ж.

2) жергілікті атқарушы органның (облыстың, республикалық маңызы бар қаланың, астананың) ресми интернет-ресурсында немесе әзірлеуші мемлекеттік органның ресми интернет-ресурсында:

ЖАО сайтында <https://www.gov.kz/memleket/entities/ulytau-upr/press/events/1?lang=ru> «Қоғамдық тыңдаулар» бөлімінде жариялау күні: 04.07.2025 ж.

3) қоғамдық тыңдаулар басталған күнге дейін жиырма жұмыс күнінен кешіктірмей, бұқаралық ақпарат құралдарында, оның ішінде кемінде бір газетте және қатысы бар аумақтың шегінде толық немесе ішінара орналасқан тиісті әкімшілік – аумақтық бірліктердің (облыстың, республикалық маңызы бар қаланың, астананың) аумағында таратылатын кемінде бір теле-немесе радиоарна арқылы бұқаралық ақпарат құралдарында:

«Подробности» газеті 24 (3570) 04.07.2025.

«ULYTAU» телеарнасы: №089 от 07.07.2025 эфирлік анықтамасы.

4) Хабарландыру тақтасы: Сәтбаев қаласының қалалық әкімдігі, Сәтбаев даңғылы, 108 мекен-жайлары бойынша 1 дана хабарландыру әкімшілік-аумақтық бірліктердің (облыстардың, республикалық маңызы бар қалалардың, астананың, аудандардың, облыстық және аудандық маңызы бар қалалардың, ауылдардың, кенттердің, ауылдық округтердің) жергілікті атқарушы органдарының хабарландыру тақталарында және хабарландыруларды орналастыру үшін арнайы тағайындалған орындарда. Фотоматериалдар осы қоғамдық тыңдаулар хаттамасына қоса беріледі.

12. Қоғамдық тыңдауларға қатысушылардың шешімдері:

Қатысушы: **13 адам**

Хатшы **Аманкелдина Айтолкын Сайлауовна** «ия» - 13, «қарсы» - 0, «қалыс қалғандар» - 0 дауыс берді.

13. Барлық тыңдалған баяндамалар туралы мәліметтер:
Абилдаева Г.А. - «Қазақмыс корпорациясы» ЖШС Бас жобалау институтының (БЖИ) инженер-жобалаушысы

Баяндама тақырыбы: «Жыланды тобының кен орнында құрамында мыс бар кендерді өңдеу кезінде бүлінген жерлерді қайта қалпына келтіру (№ №25:112:025:1291 нөмірлері) » жобасының қоршаған ортаны қорғау бөліміне баяндама; парақтар саны: баяндама – 6, слайдтар – 16, файлдар, сызбалар, плакаттар – жоқ. Баяндама қоғамдық тыңдаулардың осы хаттамасына қоса берілді. Қоғамдық тыңдауларға шығарылып отырған құжаттар бойынша баяндамалардың мәтіні осы қоғамдық тыңдаулар хаттамасына қоса беріледі.

14. Мүдделі мемлекеттік органдар мен жұртшылықтың осы Қағидаларының 18-тармағына сәйкес жазбаша нысанда ұсынылған немесе қоғамдық тыңдауларды өткізу барысында айтылған барлық ескертулер мен ұсыныстарын, әрбір ескерту және ұсыныс бойынша бастамашының жауаптары мен түсініктемелерін қамтитын жиынтық кесте. Қоғамдық тыңдаулардың тақырыбына мүлде қатысы жоқ ескертулер мен ұсыныстар кестеге «қоғамдық тыңдаулардың тақырыбына қатысы жоқ» деген белгімен енгізіледі.

15. Қоғамдық тыңдауларға қатысушылардың жоба және қаралатындардың сапасы туралы пікірі (негіздемесімен), құжаттардың, тыңдалған баяндамалардың толықтығы және оларды түсінудің қолжетімділігі тұрғысынан, оларды жақсарту бойынша ұсынымдар: Ұсыныстар жоқ.

16. Қоғамдық тыңдаулар хаттамасына шағымдану Қазақстан Республикасының Әкімшілік рәсімдік-процестік кодексіне сәйкес сот және сотқа дейінгі тәртіппен мүмкін болады.

17. Қоғамдық тыңдаулардың төрағасы:

Кокшин Мирас Мэлсович – Ұлытау облысы Сәтпаев кенті әкімшілігінің өкілі

«14» тамыз 2025 ж.

18. Қоғамдық тыңдаулардың хатшысы:

Аманкелдина Айтолқын Сайлауовна - «Қазақмыс корпорациясы» ЖШС бас маманы

«14» тамыз 2025 ж.

Қоғамдық тыңдауларды өткізуге дейін және өткізу кезінде алынған ескертулер мен ұсыныстардың жиынтық кестесі

p/c №	Қатысушылардың ескертулері мен ұсыныстары (қатысушының тегі, аты, әкесінің аты (бар болса), лауазымы, өкілі болып отырған ұйымның атауы)	Ескертулер мен ұсыныстарға жауаптар (жауап берушінің тегі, аты, әкесінің аты (бар болса) және/немесе лауазымы, өкілі болып отырған ұйымның атауы)	Ескерту (алынып тасталған/алынбаған ескерту немесе ұсыныс, «қоғамдық тыңдау тақырыбына қатысы жоқ»)
1	<p>Токжанова А.Е. – Сәтбаев қ. тұрғыны</p> <p>Бүлінген жерлерді рекультивациялау қашан басталады деп жоспарланып отыр?</p>	<p>Абилдаева Г.А. - «Қазақмыс корпорациясы» ЖШС Бас жобалау институтының (БЖИ) инженер-жобалаушысы</p> <p>Қыпшақпай кен орны бойынша: Тау-кен жұмыстарын аяқтау: 2027 жылдың соңы, ал рекультивацияның басталуы: 2028 жылдың басы Карашошақ кен орны бойынша: Тау-кен жұмыстарының аяқталуы: 2033 жыл болып табылады, ал рекультивациялаулық жұмыстардың басталуы: 2034 жыл</p>	<p align="center">Сұрақ шешілді</p>

Белгіленген қызмет бастамашының сұрау-хат көшірмесі және әкімшілік-аумақтық бірліктердің (облыстардың, республикалық маңызы бар қалалардың, астананың) жергілікті атқарушы органдарының қоғамдық тыңдауларды өткізу шарттарын келісу туралы сұрау-хатының көшірмесі

Приложение 3.1.
к Правилам проведения
общественных слушаний

Форма письма-запроса от инициатора общественных слушаний на проведение общественных слушаний в местные исполнительные органы административно-территориальных единиц (района, города)

исходящий номер: 25240162001, Дата: 01/07/2025

(регистрационные данные письма, исходящий номер, дата)

Информируем Вас о: Осуществление государственной экологической экспертизы

(наименование в соответствии с пунктом 12 настоящих Правил)

Будет осуществляться на следующей территории: область Улытау, Сатпаев Г.А., Жезказганская п.а., с.Сатпаев

(территория воздействия, географические координаты участка)

Предоставляем перечень административно-территориальных единиц, на территории которых может быть оказано воздействие, и на территории которых будут проведены общественные слушания:

Предмет общественных слушаний: Раздел «Охрана окружающей среды» к проекту «Рекультивация нарушенных земель при отработке медь-содержащих руд на месторождении Жиландиновской группы (кад. №25:112:025:1291)»

(тема, название общественных слушаний, предмет общественных слушаний в обязательном случае должен содержать точное наименование, место осуществления, срок намечаемой деятельности и наименование инициатора намечаемой деятельности)

Просим согласовать нижеуказанные условия проведения общественных слушаний: область Улытау, Сатпаев Г.А., Жезказганская п.а., с.Сатпаев, Промзона, Административно-бытовой комплекс шахты Восточная Сары-Оба, Жиландиновское месторождение (на расстоянии ~2 км северо-восточнее от с.Сатпаев). Ссылка на онлайн подключение: https://kazakhstan.webex.com/join?loc=ruj_rlf?MPID=me00177f91387c43d041ed166a94ebc1 Присоединение по номеру совещания Номер совещания (код доступа): 2519 328 0511 Пароль совещания: 123456dD, 12/08/2025 10:00

(место, дата и время начала проведения общественных слушаний)

Место проведения общественных слушаний в населенном (-ых) пункте (-ах) обосновано их ближайшим расположением к территории намечаемой деятельности (км).

Объявление о проведении общественных слушаний на казахском и русском языках будет распространено следующими способами:

газета «Колдобности», Телеканал «ULYTAU»

(наименование газеты, теле- и радиоканала, где будет размещено объявление)

доска объявления Городской администрации города Сатпаев пр.Сатпаева,108

(расположение мест, специально предназначенных для размещения печатных объявлений (доски объявлений))

Просим также подтвердить наличие технической возможности организации видеоконференцсвязи в ходе проведения общественных слушаний.

В соответствии с Экологическим кодексом Республики Казахстан и Правилами проведения общественных слушаний, общественные слушания проводятся под председательством представителя местного исполнительного органа соответствующей административно-территориальной единицы (района, города). Местный исполнительный орган обеспечивает видео- и аудиозапись открытого собрания

Қоғамдық тыңдаулар өткізуге әкімшілік-аумақтық бірліктердің (ауданның, қаланың) жергілікті атқарушы органдарынан қоғамдық тыңдаулар бастамашысына жауап-хат нысаны

Приложение 3.
к Правилам проведения
общественных слушаний

Форма письма-ответа инициатору общественных слушаний от местных исполнительных органов административно-территориальных единиц (района, города) на проведение общественных слушаний

исходящий номер: 25240162001, Дата: 04/07/2025

(регистрационные данные письма, исходящий номер, дата)

«В ответ на Ваше письмо (лхс. №25240162001, от 01.07/2025 (дата)) о согласовании предлагаемых Вами условий проведения общественных слушаний, сообщаем следующее:
«Согласовываем проведение общественных слушаний по предмету Раздел «Охрана окружающей среды» к проекту «Рекультивация нарушенных земель при отработке мелиоративных руд на месторождении Житаяншиной группы (кад. №25.112.025:1291)», в предлагаемую Вами 12.08/2025 10:00, область Улытау, Саттаев Г.А., Жезказганская п.а., с.Саттаев, Промысла, Административно-бытовой комплекс шахты Восточная Сары-Оба, Житаяншиное месторождение (на расстоянии –2 км северо-восточнее от с.Саттаев). Ссылка на онлайн-положение: <https://kazakhstan.webex.com/join/join?MTID=mc00177791387e43d041ed166a9debcl>. Присоединение по номеру совещания Номер совещания (код доступа): 2519 328 0511. Пароль совещания: 123456dD/литу, место, время начала проведения общественных слушаний»

*(к причинам несогласования относятся: место проведения не относится к территории административно-территориальных единиц, на которую может быть оказано воздействие в результате осуществления намечаемой деятельности; дата и время проведения выпадает на выходные и/или праздничные дни, нерабочее время. *Поддерживаем, предложенные Вами способы распространения объявления о проведении общественных слушаний", или "Предлагаем дополнить (заменить) следующими способами, для более эффективного информирования общественности").*

«Подтверждаем наличие технической возможности организации видеоконференсвязи в ходе проведения общественных слушаний».

«Перечень заинтересованных государственных органов: 1, 2.»

***"Казакмыс корпорациясы" жауапкершілігі шектеулі серіктестігі (БННІ: 050140000656), 8 (7172) 557672, Aizhan.Suleimenova@kazakhstan.kz,

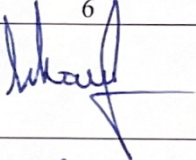

Представитель: Аманжолдина А.С. - 87072303203

(фамилия, имя и отчество (при наличии), должность, наименование организации представителем которой является, подпись, контактные данные инициатора общественных слушаний).

Қоғамдық тыңдауларға қатысушылардың ашық жиналыс нысанындағы тіркеу парағы
 2025 жылғы 12 тамазы, сағат 10:00. Ұлытау облысы, Сәтпаев қ., Шығыс Сары-Оба шахтасының әкімшілік-тұрмыстық кешені ғимараты,
 Қоғамдық тыңдаулардың тақырыбы: «Жыланды тобының кен орнында құрамында мыс бар кендерді өңдеу кезінде бұзылған
 жерлерді рекультивациялау (кад. №25:112:025:1291)» жобасына «Қоршаған ортаны қорғау» бөлімі

Регистрационный лист участников общественных слушаний в форме открытого собрания
 12 августа 2025 года, 10:00 часов, область Ұлытау, г.Сатпаев, Административно-бытовой комплекс шахты Восточная Сары-Оба

Предмет общественных слушаний:
 Раздел «Охрана окружающей среды» к проекту «Рекультивация нарушенных земель при отработке медьсодержащих руд на
 месторождении Жиландинской группы (кад. №25:112:025:1291)»

№ пп	Тегі, аты, әкесінің аты (бар болса) қатысушы	Қатысушы санаты (мүдделі жұртшылықтың өкілі, мемлекеттік органның, бастамашының)	Байланыс телефон нөмірі	Қатысу форматы (жеке немесе конференц- байланыс арқылы)	Қолы (ашық жиналысқа қатысқан жағдайда)
№ пп	Фамилия, имя, отчество (при его наличии) участника	Категория участника (представитель заинтересованной общественности, государственного органа, Инициатора)	Контактный номер телефона	Формат участия (очно или посредством конференцсвязи)	Подпись (в случае участия на открытом собрании)
1	2	3	4	5	6
1	Нажиш Мұрағи Мұсағалиұлы	Құрастырушы ақпараттық қызметі облысы Ұлытау	-	очно	
2	Балов Мұрағи Мұсағалиұлы	Құрастырушы Ақпараттық қызметі	8710222480	очно	
3	Баймашин Түлкібаев Түлкібаев	Мат. мұқият ТОО, мұрағат нағарыс	8212 95 4346	очно	

4	Аманжолта А.С.	глав. специалист ОО, компания "Ажаркент"	8(7172) 554845 8к. (10084)	0ч10	
5	Баймухан А.Б.	вед. специалист ОО, компания "Ажаркент"	87212. 957401	0ч10	
6	Абдыраева Г.А.	вед. инженер ФОО, компания "Ипотек"	8(7174) 557675 (10618)	0ч10	
7	Касымов М.Б.	вед. инженер ФОО, компания "Ажаркент"	-	0ч10	
8	Жапаров Руслан Браузер	контрагент производственной фирмы г. Алматы	8(71053) 22311	0ч10	
9	Урманов Султан Асқарбайұлы	глав. инженер г. Алматы	8 41063 22385	0ч10	
10	Т.Поканарова К.С.	посет. в. Сатпаев	-	0ч10	
11	Техенов И.А.	посет. в. Сатпаев	-	0ч10	
12	Саманов М.Б.	посет. в. Сатпаев	-	0ч10	

13	Усаясова А. А.	металл и. Катнаев	-	отно	Длевиф
14					
15					
16					
17					
18					
19					
20					
21					

Қоғамдық тыңдауларды өткізу туралы ақпарат қазақ және орыс тілдерінде келесі тәсілдермен таратылды:

1. «Подробности» газеті

С Днём столицы, казахстанцы!

ПОДРОБНОСТИ

Жезказган – Сатпаев

podrobnosti.kz

12+

Массовая региональная газета. Издаётся с октября 1997 года

№ 24 (3570) Четверг, 4 июля 2025 г.

Профессиональный праздник Работники слова и микрофона удостоены государственных наград и премий акима области Улытау

Лицом к лицу с читателями и зрителями

Юбилей Сатпаевская газета выходит в свет вот уже 35 лет «Шарайна» – зеркало горняцкого города

Сатпаевцы – люди творческие, оригинальные, и сама горняцкая столица нередко становилась автором и инициатором многих полезных инициатив в регионе. И обо всём этом, держа руку на пульсе жизни, из первых уст всегда рассказывала горняцкая газета «Шарайна». В этом году 35 лет отмечает это печатное издание – уже не одно поколение выросло и в коллективе газеты, и в читательской среде.

В 1990 году город Никольский не имел печатного издания и местные городские депутаты вышли с инициативой открыть свою газету – именно депутатскую, на волне горбачёвской гласности, не подчинённую горкому партии. В первых номерах газеты так и было написано: «Газета Никольского городского Совета народных депутатов». Первым редактором был Владимир Могилёв. Газета была зарегистрирована под названием «Сарыарқа» в министерстве информации Казахстана под номером 105, а тут и областная газета «Жезказган туы» регистрируется под №106 с таким же названием. Главным редактором сатпаевской

газеты уже был Владимир Нушта. Название сатпаевской газеты «Сары-Арқа» писали через дефис, в областной – слитно. Затем при редакторе Абдолле Дастанове газета поменяла свое название на «Шарайну».

Местные журналисты стали печатать материалы на запретные раньше темы: про репрессии, неизвестные факты из жизни публичных людей: Галиву Бржезеву, министров силовых структур Чурбанова, Щёлюкова, о местных батальонах по выборам депутатов в Верховные Советы Казахской ССР и СССР. Так был набран тираж газеты до 7 тысяч экземпляров, она выходила на 8 страницах.

+3

2. «ULYTAU» телеарнасы

ULYTAU

"ULYTAU" ОБЛЫСТЫҚ ТЕЛЕРАДИОКОМПАНИЯСЫ ЖШ
TOO "ОБЛАСТНАЯ ТЕЛЕРАДИОКОМПАНИЯ "ULYTAU"
REGIONAL TV AND RADIO COMPANY "ULYTAU"

Қазақстан Республикасы
Ұлытау облысы
Жезқазған қ-сы, Тимирязев к-сі,15
тел. 8 (7102) 90-33-89
e-mail. info@ulytau.tv
www.ulytau.tv

Республика Казахстан
область Ұлытау
г.Жезқазған, ул.Тимирязева,15
тел. 8 (7102) 90-33-89
e-mail. info@ulytau.tv
www.ulytau.tv

The Republic of Kazakhstan
Ulytau region
Zhezkazgan, Timiryazev st.15
tel. 8 (7102) 90-33-89
e-mail. info@ulytau.tv
www.ulytau.tv

07.07.25 № 089

Эфирная справка

ТОО «Корпорация Казахмыс», сообщает, что **12 августа 2025 года в 10:00** планируется проведение общественных слушаний по разделу «Охрана окружающей среды» к проекту «Рекультивация нарушенных земель при отработке медьсодержащих руд на месторождении Жиландинской группы (кад. №25:112:025:1291)» по адресу: область Ұлытау, Промзона, Административно-бытовой комплекс шахты Восточная Сары-Оба, Жиландинское месторождение (на расстоянии ~2 км северо-восточнее от с.Сатпаев).

Территория воздействия: область Ұлытау, с.Сатпаев (Северный).

Географические координаты участка:

Угловые точки	Координаты угловых точек					
	Северная широта			Восточная долгота		
	Гр.	Мин.	Сек.	Гр.	Мин.	Сек.
1	48	09	45,76	67	31	50,46
2	48	09	52,30	67	33	40,37
3	48	10	0,63	67	34	58,77
4	48	09	54,42	67	35	13,84
5	48	09	10,69	67	33	36,21
6	48	09	6,13	67	32	50,16
7	48	09	35,20	67	31	50,47

Инициатор: ТОО «Корпорация Казахмыс», БИН 050140000656.
Представитель: Аманкелдина А.С., главный специалист ТОО «Корпорация Казахмыс», контакты: тел. 8 (7172) 554665 вн.10084, эл.адрес: Aitolkyn.Amankeldina@kazakhmys.kz.

Разработчик: Головной проектный институт ТОО «Корпорация Казахмыс», БИН 060641009902. Представитель: Сулейменова А.Б., контакты: тел. 8 (7172)55 76 72 (вн.10557), эл.адрес: Aizhan.Suleimenova@kazakhmys.kz.

Материалы проекта размещены на сайте: <https://ndbecology.gov.kz> и <https://www.gov.kz/memleket/entities/ulytau-upr?lang=ru>.

Замечания и предложения по проекту принимаются по ссылке <https://ndbecology.gov.kz>, на эл.адрес: ulytau.obl_priroda@mail.ru и почтовый адрес: область Ұлытау, г. Жезказган, ул. Тарадая, 2, ГУ «Управление природных ресурсов и регулирования природопользования области Ұлытау» в срок не позднее 3 рабочих дней до даты проведения общественных слушаний.

Дополнительную информацию о намечаемой деятельности, проведении общественных слушаний, а также копии документов, относящихся к намечаемой деятельности можно запросить по эл.адресу Aizhan.Suleimenova@kazakhmys.kz и по номеру телефона 8 (7172)55 76 72 (вн.10557).

Регистрация производится за 15 минут до проведения общественных слушаний при предоставлении удостоверения личности.

Ссылка на онлайн подключение:

<https://kazakhmys.webex.com/kazakhmys-ru/j.php?MTID=me00177f791387c43d041ed166a9debc1>

Присоединение по номеру совещания

Номер совещания (код доступа): 2519 328 0511

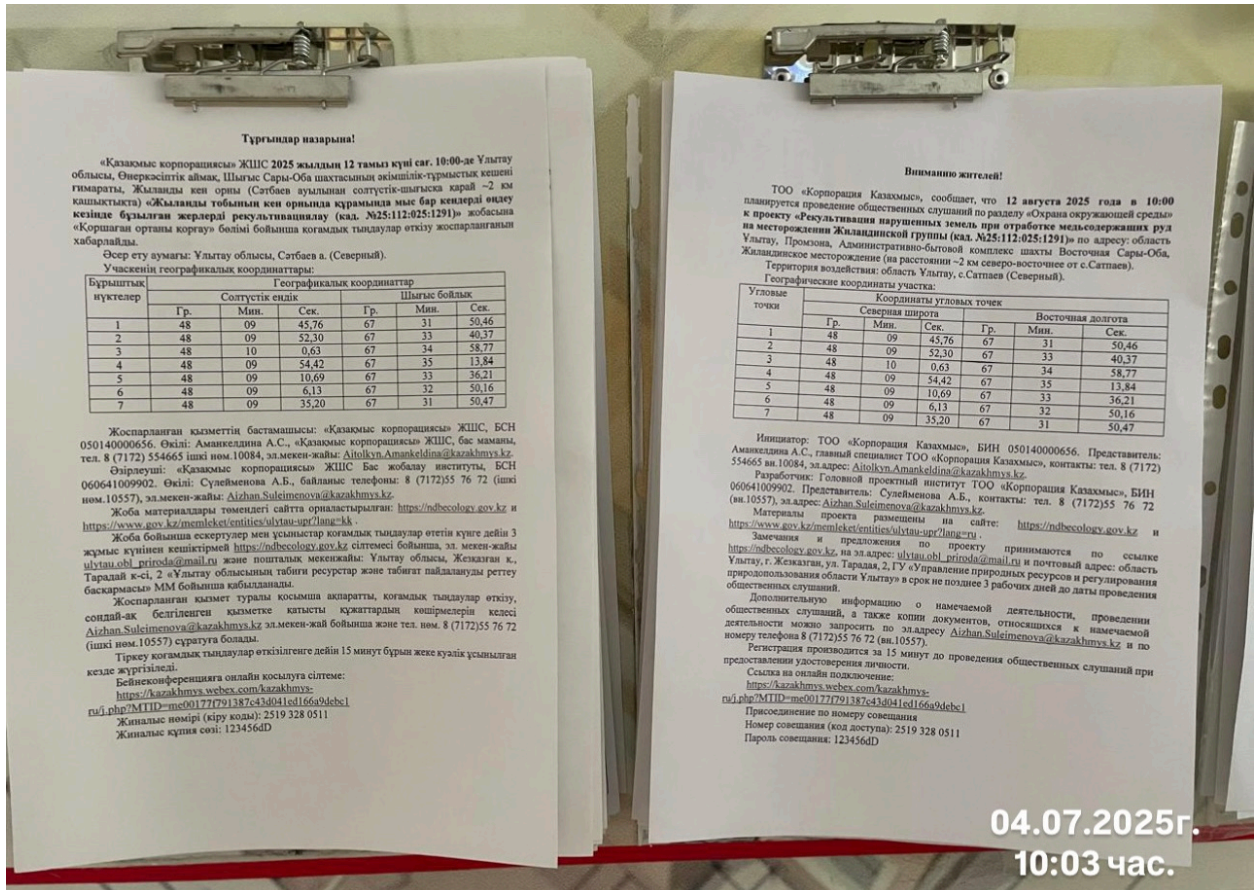
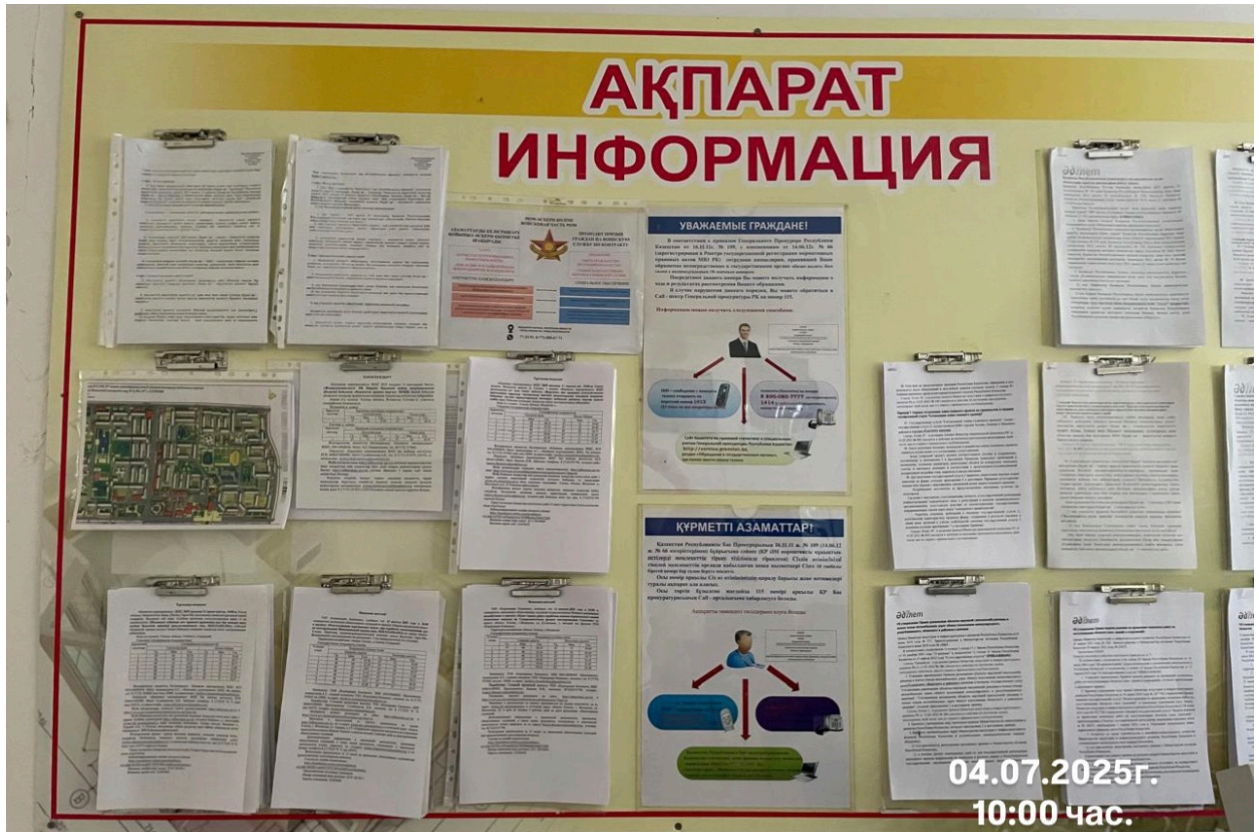
Пароль совещания: 123456dD

Директор

М.Б. Жусупханова

3. Хабарландыру тақталары

«Жыланды тобының кен орнында құрамында мыс бар кендерді өңдеу кезінде бүлінген жерлерді қайта қалпына келтіру (№ №25:112:025:1291 нөмірлері)» жобасының қоршаған ортаны қорғау бөліміне баяндама

Слайд 2 Нысанның орналасуы

Жобада жыланды тобының кен орнында құрамында мыс бар кендерді өңдеу кезінде бүлінген жерлерді қайта қалпына келтіру қарастырылып отыр.

Ауданы 321,5965 га, № 25:112: 025: 1291 кадастрлық жер телімі, Ұлытау облысы, Сәтбаев қаласына қарасты жерлерде орналасқан.

№ 25:112: 025: 1291 кадастрлық жер телімінің контурында Қыпшақпай кен орны және Қарашошақ кен орнының жартылай тас үйіндісі орналасқан.

Жыланды кен орындары тобының Қыпшақпай және Қарашошақ кен орнының аумағы Ұлытау облысында, Сәтбаев қаласының жерлерінде орналасқан. Ең жақын елді мекендер: Қыпшақпай кен орнынан батысқа қарай 1 км қашықтықта орналасқан Сәтбаев кенті (Солтүстік). Ең жақын қала - Сәтбаев қаласы, оған ол шамамен 28 км қашықтықта орналасқан

Слайд 3. Бүлінген жерлерді қайта қалпына келтіру жобасын әзірлеу үшін негіз

140-баптың 1-тармағына сәйкес, Қазақстан Республикасының Жер кодексіне сай, жер иелері мен жер пайдаланушылар жерлерді ластанудан қорғауға, қалпына келтіру жұмыстарын жүргізуге және олардың құнарлылығын қалпына келтіруге міндетті. Қалпына келтіру жұмыстары – бүлінген жерлердің өнімділігі мен құндылығын қалпына келтіру, сондай-ақ экологиялық жағдайды жақсарту жөніндегі жұмыстар кешені. Бүлінген жерлерді қалпына келтіру жобасы – тиімді шешімдерді ең аз шығынмен таңдау, жұмыстардың көлемін, технологиясын, кезектілігін және сметалық құнын анықтау үшін жасалады.

Қалпына келтіруге ұсынылып отырған жер телімі «Қазақмыс корпорациясы» ЖШС-не келесі негіздер бойынша берілген:

- Ұлытау облысы әкімдігінің 2024 жылғы 9 ақпандағы №08/06 және 2024 жылғы 21 маусымдағы №37/02 қаулыларына сәйкес; Кадастрлық нөмірі: 25:112:025:1291; Жер санаты – өнеркәсіп, көлік, байланыс, ғарыш қызметі, қорғаныс, ұлттық қауіпсіздік, ядролық қауіпсіздік аймағы және басқа да ауыл шаруашылығы мақсатындағы емес жерлер.

Осы жоба бойынша жобалық шешімдер қабылдау мақсатында «Сәтбаев қаласының жер қатынастары, сәулет және қала құрылысы бөлімі» мемлекеттік мекемесінің өкілдерімен бірлесіп аумаққа далалық зерттеу жүргізілді. Нәтижесінде бүлінген (бүлінуге жататын) жерлерді қалпына келтіруге қатысты **Тексеру актісі** жасалып, бүлінген жерлерді тиісті күйге келтіру бойынша іс-шаралар кешені белгіленді.

Қалпына келтіруге жататын нысандар

Қыпшақпай кен орны:

«Қыпшақпай» кен орны (қолданыстағы) – ауданы: 3 206 950 м²,

Жыныс үйіндісі (қолданыстағы, бөлігі) – ауданы: 142 100 м²,

Жыныс үйіндісі (қолданыстағы және жобалық, бөлігі) – ауданы: 611 162 м²,

«Кіші Қыпшақпай» кен орны (қолданыстағы, бөлігі) – ауданы: 10 718 м²,

Жыныс үйіндісі (қолданыстағы, бөлігі) – ауданы: 45 951 м²,

Ауажеткізуші шахта өнеркәсіптік алаңы – ауданы: 13 000 м²,

«Қыпшақпай» кен орнының өнеркәсіптік алаңы (қолданыстағы) – ауданы: 12 441 м²,

Мұнай өнімдері қоймасы (қолданыстағы) – ауданы: 7 490 м²,

Автокөлік жолы (қолданыстағы және жобалық, бөлігі) – ауданы: 87 380 м²,

Теміржол (қолданыстағы, бөлігі) – ауданы: 45 649 м².

Қарашошақ кен орны:

«Қарашошақ-1» кен орнының жыныс үйіндісі (бөлігі) – ауданы: 38 628 м².

Бүлінген жерлерді қалпына келтіру бағыты

Бұл жоба СТ РК 17.0.0.05-2002, ГОСТ 17.5.3.04-85 және ҚР Ауыл шаруашылығы министрлігінің 2023 жылғы №289 бұйрығы талаптарына сәйкес орындалған. Уақытылы

жүргізілген рекультивация (бұзылған жерлерді қалпына келтіру) қоршаған ортаға теріс әсерді азайтып, ландшафтты қалпына келтіруге, ауаны және суды қорғауға мүмкіндік береді.

Слайд 4. Бүлінген жерлерді қайта қалпына келтіруді бастауға арналған ситуациялық жоспар

Аймақта жүргізілген тау-кен жұмыстары салдарынан жер бедері айтарлықтай бұзылған: кен орындары, үйінділер және өндірістік алаңдар бар. Кен орындары мен үйінділердің беткейлері өте тік әрі тұрақсыз. Өндірістік алаңдарда нысандар, құрылыстар және үйінді қалдықтар қалған. Топырақ қатты зақымдалған немесе мүлде жоқ, өсімдік жамылғысы жойылған, ал топырақ эрозияға ұшыраған. Жақын маңда су көздері жоқ, ал учаске қорғалатын аумаққа кірмейді.

Слайд 5. Қалпына келтірудің техникалық кезеңі

Техникалық рекультивация кезеңі - бұл жерлерді халық шаруашылығында кейінгі пайдалану үшін дайындауды және қоршаған орта жағдайларын жақсартуға бағытталған жұмыстарды қамтитын бүлінген жерлерді қайта қалпына келтіру кезеңі.

Техникалық кезеңге мыналар кіреді: кен орнының жоғарғы жиегін $\leq 30^\circ$ еңіс бұрышқа дейін тегістеу, қорғаныш-бөгеу білігін орнату, жыныс үйінділерінің еңістерін $\leq 25^\circ$ бұрышқа дейін тегістеу, үйінділердің бетіне құнарлы топырақ қабатын (ҚТҚ) төсеу, сондай-ақ бұрынғы өндірістік алаңдар мен жолдар аумағын тегістеп, сол жерлерге де ҚТҚ төсеу.

Қыпшақпай кен орны:

Тау-кен жұмыстарын аяқтау: 2027 жылдың соңы

Бүлінген жерлерді қалпына келтіру жұмыстарының басталуы: 2028 жыл

Мерзімдері: Техникалық кезең: 2028 жылғы наурыз–қараша (219 күн)

Қыпшақпай кен орны: Кен орнының жоғарғы жиегінің тұрақтылығын қамтамасыз ету үшін оны «жартылай қазу – жартылай үйінді» әдісімен, жер көлемін теңестіре отырып, еңісі 30° -тан аспайтындай етіп тегістейді. Тау-кен жұмыстары мен су бұру жұмыстары аяқталғаннан кейін, кен орны өздігінен жер асты суларының деңгейіне дейін суға толады. Кен орнының айналасында бос жыныстардан 2,5 м биіктікте және 7 м енінде, кен орны шетінен кемінде 10 м қашықтықта қорғаныш-бөгеу жолағы жасалады. Жыныс үйінділерінің еңістері 25° -тан аспайтындай етіп тегістеліп ҚТҚ төселеді. Өндірістік алаңдар мен жолдарды қалпына келтіру ғимараттар мен құрылыстарды бөлшектеу, қалдықтарды шығару және жерді жоспарлау жұмыстарынан кейін, ҚТҚ төсеумен жүзеге асырылады.

Қарашошақ кен орны:

Тау-кен жұмыстарын аяқтау: 2033 жыл

Бүлінген жерлерді қалпына келтіру жұмыстарының басталуы: 2034 жыл

Мерзімдері: Техникалық кезең: 2034 жылғы сәуір (11 күн)

Қарашошақ кен орны: Қалдық төбелерінің беткейлері «жоғарыдан төмен» әдісімен 25° бұрыштан аспай тегістеледі, содан кейін көлденең және еңкейтілген беттер тегістеліп, құнарлы топырақ қабаты (ҚТҚ) төселеді.

Слайд 6. Қалпына келтірудің биологиялық кезеңі

Биологиялық кезең өсімдіктермен топырақты бекіту және эрозияның алдын алу үшін тамыр өсетін қабатты құруға бағытталған. Себуге екі компонентті шөп қоспасы қолданылады: аймақтың климатына төзімді жұлдырған бетегесі мен тісті бидайық (әрқайсысы 15 кг/га). Өну көрсеткішін арттыру үшін себу кезінде тыңайтқыштар (аммиак селитрасы мен суперфосфат – әрқайсысы 60 кг/га) қосу ұсынылады. Суландыру маусымына кемінде 4 рет жүргізіледі (әр суаруға 100 м³/га). Себу қосытылғаннан кейін бірден дәнді-тоқыма немесе дискілі сепкіштің көмегімен орындалады, шөпті еңістерге көлденеңінен себеді. Жұмыстарға трактор сепкіштер мен суару-жуу машиналары пайдаланылады.

Қалпына келтіру жұмыстарын жүргізудің күнтізбелік кестесі.

«Қыпшақпай – Жыланды кен орындары тобының 300 м және 200 м горизонты бойынша жерасты тау-кен жұмыстарын жүргізу жоспары» жобасына сәйкес, кіші Қыпшақпай кен орнындағы тау-кен жұмыстарын аяқтау 2027 жылдың соңына жоспарланған. Бүлінген жерлерді қалпына келтіру жұмыстары кен орнының қорларын толық игергеннен кейін 2028 жылдан басталады деп жоспарлануда.

«Қарашошақ – Жыланды кен орындары тобының қазба жұмыстарын жүргізу жоспары» жобасына қоса берілген күнтізбелік жоспарға сәйкес, Қарашошақ кен орнындағы пайдалы қазбалар қорын өндіру жұмыстары 2033 жылы аяқталады. Бүлінген жерлерді қалпына келтіру жұмыстары кен орнын толық өңдеу аяқталғаннан кейін, 2034 жылдан бастау жоспарланып отыр.

Слайд 7. Техникалық және биологиялық қалпына келтіру кезеңі аяқталғаннан кейінгі жағдайлық жоспар

Бүлінген жерлерді қалпына келтірудің техникалық кезеңінен кейін:

Кен орындары мен үйінділердің еңіс беткейлері қауіпсіз бұрыштарға дейін тегістеледі (сәйкесінше 30° және 25% аспайды);

Кен орнының айналасына қорғаныс-бекіту жолағы салынды;

Өндірістік алаңдар мен жолдардың аумағы тегістеліп, құрылыс қалдықтарынан тазартылды;

Тегістелген беттерге құнарлы топырақ қабат (ҚТҚ) төселеді;

Биологиялық кезеңді өткізуге және өсімдік жамылғысын қалпына келтіруге негіз дайындалды.

Биологиялық кезең аяқталғаннан кейін:

Құнарлы топырақ қабат (ҚРК) төселген жерлерде тамыр өсетін қабат қалыптасты;

Климатқа төзімді көпжылдық шөптер себілді (жұлдырған бетегесі мен тісті бидайық);

Топырақты бекітуге және эрозияның алдын алуға ықпал ететін біркелкі шөп жамылғысы қамтамасыз етілді;

Агротехникалық іс-шаралар жүргізілді - тыңайтқыштар енгізіліп, суарылды;

Жер телімдері тұрақты экологиялық жағдайға ие болып, жайылымдық жер ретінде пайдалануға болатын жарамды күйге келді.

Слайд 8. Атмосфералық ауаға әсері. Қыпшақпай кен орны

Жыланды тобындығы кен орны (кадастр №25:112:025:1291), **Қыпшақпай кен орнында** 2028 жылы мыс құрамды кендерді өңдеу кезінде бұзылған жерлерді қайта қалпына келтіру барысында атмосфералық ауаға 5 ластаушы көз қабылданған, олардың барлығы – ұйымдастырылмаған көздер, ұйымдастырылған көздер жоқ. **2028 жылға арналған атмосфераға** шығарылатын ластаушы заттар тізімі: Көлік құралдарының шығарындыларын ескере отырып - **9 ластаушы зат:** ұсақ бөлшектер PM10, ұсақ бөлшектер PM2.5, азот диоксиді, азот оксиді, көміртек, күкірт диоксиді, көміртек оксиді, керосин, кремний диоксидінің 70–20% мөлшерін қамтитын бейорганикалық шаң. Көлік құралдарының шығарындыларын есептемегенде – **3 ластаушы зат:** ұсақ бөлшектер PM10, ұсақ бөлшектер PM2.5, кремний диоксидінің 70–20% мөлшерін қамтитын бейорганикалық шаң.

2028 жылға атмосфераға шығарылатын ластаушы заттардың көлемі:

Көлік құралдарының шығарындыларын ескере отырып – 7.438503 т/жыл

Көлік құралдарының шығарындыларын есептемегенде – 6.905834 т/жыл

Слайд 9

Жыланды тобындағы кен орны (кадастр №25:112:025:1291), **Қарашошақ кен орнында** 2034 жылы мыс құрамды кендерді өңдеу кезінде бұзылған жерлерді қайта қалпына келтіру барысында атмосфералық ауаға **2 ластаушы көз тіркелген**, олардың екеуі де - ұйымдастырылмаған, ұйымдастырылған көздер жоқ.

2034 жылға атмосфераға шығарылатын ластаушы заттар тізімі:

Көлік құралдарының шығарындыларын ескере отырып - **9 ластаушы зат:** ұсақ бөлшектер PM10, ұсақ бөлшектер PM2.5, азот диоксиді, зот оксиді, көміртек, күкірт диоксиді

көміртек оксиді, керосин, кремний диоксидінің 70–20% мөлшерін қамтитын бейорганикалық шаң, көлік құралдарының шығарындыларын есептегенде - 3 ластаушы зат: ұсақ бөлшектер PM10, ұсақ бөлшектер PM2.5, кремний диоксидінің 70–20% мөлшерін қамтитын бейорганикалық шаң.

2034 жылға арналған ластаушы заттар шығарындыларының көлемі:

Көлік құралдарының шығарындыларын ескере отырып —

1,91006792 тонна/жыл

Көлік құралдарының шығарындыларын есептегенде —

1,8833224 тонна/жыл

Слайд 10. Санитарлық қорғау аймағы және нысанның санаты.

Қыпшақпай кен орнын жер астымен өңдеу көзделген, бұл санитарлық жіктемеге сәйкес **II қауіптілік класына** жатады (Санитарлық ережелерге 1-қосымшаның 3-бөлімі, 12-тармағы, 5-тармақшасы бойынша), бұл класс үшін санитарлық-қорғау аймағы 500-ден 999 метрге дейін белгіленеді. Осыған байланысты 2028 жылы бүлінген жерлерді рекультивациялау кезінде санитарлық-қорғау аймағы бұрын белгіленген **708 метр көлемінде сақталады.**

Қарашошақ кен орны бойынша санитарлық-қорғау аймағы (СҚА) **1000 метр көлемінде** белгіленген. Бұл мөлшер 2015 жылғы 16 қарашадағы № KZ07VCY00047100 мемлекеттік экологиялық сараптаманың қорытындысына, 2015 жылғы 13 қаңтардағы № 22 санитариялық-эпидемиологиялық қорытындыға және ҚОӘБ материалдарына сәйкес бекітілген. 2034 жылы бүлінген жерлерді рекультивациялау кезінде белгіленген СҚА мөлшері — **1000 метр — сақталады.**

2021 жылғы 25 тамыздағы Қоршаған ортаға теріс әсер ететін нысанның категориясын анықтау туралы шешім негізінде **Кіші Қыпшақпай және Қарашошақ** кен орындарының қызметі **I санаттағы** нысандарға жатады. Қазақстан Республикасы Экология, геология және табиғи ресурстар министрінің 2021 жылғы 13 шілдедегі №246 бұйрығымен бекітілген «Қоршаған ортаға теріс әсер ететін объектінің категориясын анықтау жөніндегі нұсқаулықтың» 10-бабының 3) тармағын ескере отырып, қалпына келтіру жұмыстары да **I санаттағы** нысандарға жатқызылады.

Слайд 11. Сүмен жабдықтау және су бұру. Қыпшақпай

Өндірістік қажеттіліктерге (шаңды басу, шөпті суару) және өрт сөндіруге арналған су «Жыланды» кенішіндегі АБК-дан жеткізілетін техникалық су арқылы қамтамасыз етіледі.

Бүлінген жерлерді қалпына келтіру жұмыстары жүргізілген кезеңде ішетін су қажеттілігіне бөтелкедегі таза су жеткізіледі.

Жыланды тобы кен орнында (кад. №25:112:025:1291) мыс құрамды кендерді өңдеу кезінде бүлінген жерлерді қалпына келтіру кезеңіндегі су шығыны:

Қыпшақпай кен орны:

2028 жыл: Өндірістік қажеттіліктерге (шаңды басу) – 2043,0 м³/кезең, ауыз-су қажеттіліктерге – 26,28 м³/кезең, сыртқы өрт сөндіруге – 10 л/сек

2029–2030 жылдар: Өндірістік қажеттіліктерге (көпжылдық шөпті суару) – 33708,32 м³/кезең, Сыртқы өрт сөндіруге – 10 л/сек

Қайтымсыз су тұтыну көлемі: 2028 жыл: өндірістік қажеттіліктерге (шаңды басу) – 2043,0 м³/кезең

Су бұру (водоотведение)

Жалпы су бұру көлемі:

2028 жыл: ауыз-су қажеттіліктерге – 26,28 м³/кезең

Шаруашылық тұрмыстық ағынды сулар, бүлінген жерлерді қайта қалпына келтіру жұмыстары жүргізілетін алаңда орнатылған мобильді биотуалет кабинасына бағытталады. Кейін ағынды сулар арнайы келісім бойынша Жезқазған қаласының тазалау құрылыстарына ассенизаторлық машинамен тасымалданады.

Слайд 12. Сүмен жабдықтау және су бұру. Қарашошақ

Қарашошақ кен орны

2034 жыл: өндірістік қажеттіліктерге жалпы – **1267,5 м³/кезең** (оның ішінде шаңды басу – 67,5 м³/кезең, көпжылдық шөпті суару – 1200,0 м³/кезең). Тұрмыстық-ішетін қажеттіліктерге – 1,32 м³/кезең, сыртқы өрт сөндіруге – 10 л/сек

2035 жыл: Өндірістік қажеттіліктерге (көпжылдық шөпті суару) – 1200,0 м³/кезең, сыртқы өрт сөндіру – 10 л/сек

Қайтарымсыз су тұтыну (безвозвратное водопотребление):

2034 жыл: шаңды басу – 67,5 м³/кезең, көпжылдық шөпті суару – 1200,0 м³/кезең. Барлығы: 1267,5 м³/кезең

2035 жыл: көпжылдық шөпті суару – 1200,0 м³/кезең

Су ағызу (водоотведение):

2034 жыл:

Ауыз су қажеттіліктеріне – 1,32 м³/кезең

Тұрмыстық ағынды сулар бүлінген жерлерді қалпына келтіру жұмыстары кезеңінде алаңда орнатылған мобильді биотуалет кабиналарына жіберіледі. Олар кейін арнайы мердігер ұйыммен келісім негізінде Жезқазған қаласындағы тазарту құрылыстарына ассенизаторлық көлікпен сорылып, шығарылады. Экологиялық қауіпсіздік шаралары: Жұмыс жүргізілетін кезеңде: Беттік су көздеріне, жер бедеріне, сүзгілеу алқаптарына немесе ағынды су жинақтауыштарға тікелей ағынды сулар тасталмайды. Қарастырылып отырған жер телімі су қорғау аймақтарына және су қорғау жолағына кірмейді.

Слайд 13. Өндіріс және тұтыну қалдықтары

Жыланды тобы кен орнында (кадастр №25:112:025:1291) мыс құрамды кендерді өңдеу кезінде бұзылған жерлерді қайта қалпына келтіру кезеңінде келесі қалдықтар түзіледі:

Кипшакпай кен орны

2028 жыл: Техникалық қалпына келтіру кезеңінде **1 түрдегі қалдықтың** түзілуі болжанып отыр - қатты тұрмыстық қалдықтар (ҚТҚ). Қауіпті емес қалдықтар – 1 түр (қатты тұрмыстық қалдықтар). **Жалпы қалдық көлемі – 0,54 т/кезең**

2029–2030 жылдар:

Биологиялық қалпына келтіру кезеңінде пайда болатын қалдықтар осы жобада қарастырылмайды, өйткені биологиялық кезеңді орындауға мердігер ұйым тартылады.

Қарашошақ кен орны

2034 жыл: Техникалық қалпына келтіру кезеңінде 1 түрдегі қалдықтың түзілуі болжанады – **қатты тұрмыстық қалдықтар (ҚТҚ)**. Қауіпті емес қалдықтар – 1 түр (қатты тұрмыстық қалдықтар). **Жалпы қалдық көлемі – 0,0271 т/кезең**

2034–2035 жылдар:

Биологиялық қалпына келтіру кезеңінде пайда болатын қалдықтар осы жобада қарастырылмайды, өйткені биологиялық кезеңге мердігер ұйым тартылады.

Слайд 14. Топырақ жамылғысына әсері. Физикалық әсер ету.

Физикалық әсер ету факторлары (шу, діріл, жарықтандыру, электромагниттік сәулелену, радиоактивті ластану) жұмыстың техникалық регламенттерін, өнеркәсіптік қауіпсіздік нормаларын сақтай отырып, белгіленген техникалық және гигиеналық нормалардан асатын қолайсыз жағдайлар туғызбайды.

Жобаланған жұмыстардың физикалық әсер ету деңгейі жергілікті және уақытша болып табылады. Бүлінген жерлерді қалпына келтіру жұмыстарын жүргізу кезеңінде көлік

тудыратын шудың, электромагниттік сәулеленудің және дірілдің деңгейі ең аз және елеусіз болады. Жалпы алғанда жобаланып отырған жұмыстың физикалық әсері тұрғындар мен жұмыскерлердің денсаулығына қолайлы деп бағаланады.

Табиғи ортаның өзін толық қалпына келтіруге және пайдалануға жарамды күйге келтіруге мүмкіндік беретін аумақ қауіпсіз, тұрақты жағдайға келтіріледі.

Жобаланған жұмыстар бұзылған аумақта жүргізілетіндіктен, жер ресурстарына теріс әсер болмайды. Топырақ жамылғысына әсер ету (механикалық бұзылулар, химиялық ластану), сондай-ақ нысанның әсер ету аймағындағы топырақ пен топырақ жамылғысының қасиеттерінің өзгеруі күтілмейді және жүзеге асырылмайды.

Слайд 15. Өсімдіктер мен жануарлар әлеміне әсері. Халық және халық денсаулығы.

Өсімдіктер мен жануарлар әлеміне әсері. Жоспарланған қызметті іске асыру кен орнының едәуір аумағындағы бастапқы табиғи жағдайына орала отырып, бүлінген жерлерді қалпына келтіруді көздейді, бұл жануарлар дүниесі өкілдерінің одан әрі өмір сүруі үшін оң бағамен бағаланады. Миграция жолына және жануарлардың шоғырлану орнында жоспарланған іс-әрекеттің әсері оң деп болжанады.

Халық және халық денсаулығы. Жобаланатын жұмыстар өңірдің әлеуметтік саласына әсерін талдау ауданның қолданыстағы инфрақұрылымына теріс жүктеменің ұлғаюы болмайтынын көрсетеді.

Жоспарланған жұмыстарды жүргізу өңір халқының әлеуметтік-тұрмыстық инфрақұрылымына қажетсіз жүктеме туғызбайды.

Слайд 16. Қорытынды

Жоғарыда келтірілген ақпараттан жобалық шешімдерді іске асыру қоршаған орта компоненттерінің ластануының қалыптасқан деңгейінің өзгеруіне әкелмейді және қолданыстағы геожүйені бұзатын қайтымсыз процестерді тудырмайды.

Қалпына келтіру жұмыстар кешені аяқталғаннан кейін қалпына келтірілген жер телімдерін тапсыру жүзеге асырылады.

ҚОҒАМДЫҚ ТЫҢДАУЛАР

«Жыланды тобының кен орнында құрамында мыс бар кендерді өңдеу кезінде бүлінген жерлерді қайта қалпына келтіру (№ №25:112:025:1291 нөмірлері)» жобасының қоршаған ортаны қорғау бөлімі»

Нысанның орналасқан жері

Ауданы 321,5965 га, № 25:112: 025: 1291 кадастрлық жер телімі, Ұлытау облысы, Сәтбаев қаласына қарасты жерлерде орналасқан.

№ 25:112: 025: 1291 кадастрлық жер телімінің контурында **Қыпшақпай кен орны** және **Қарашошақ кен орнының** жартылай тас үйіндісі орналасқан.

Жыланды кен орындары тобының **Қыпшақпай және Қарашошақ кен орнының** аумағы Ұлытау облысында, Сәтбаев қаласының жерлерінде орналасқан. Ең жақын елді мекендер: Қыпшақпай кен орнынан батысқа қарай 1 км қашықтықта орналасқан **Сәтбаев кенті** (Солтүстік). Ең жақын қала - **Сәтбаев қаласы**, оған ол шамамен 28 км қашықтықта орналасқан.

Бүлінген жерлерді қайта қалпына келтірудің техникалық кезеңі

Қалпына келтірудің техникалық кезеңі - бұл кейіннен халық шаруашылығында пайдалану үшін оларды дайындауды қамтитын, сондай-ақ қоршаған орта жағдайын жақсартуға бағытталған жерді қалпына келтіру кезеңі.

Осы жоба шеңберінде қалпына келтірудің техникалық кезеңі мынадай жұмыс түрлерін көздейді:

- Кен орнының жоғарғы жиегін 30 ° аспайтын бұрышқа дейін түзету;
- Кен орнының айналасында қорғаныш-қоршау білігін орнату;
- жыныс үйінділерінің еңістерін 25 ° аспайтын бұрышқа дейін түзету;
- жыныс үйінділерінің көлденең бетін тегістеу;
- жыныс үйінділерінің көлденең және көлбеу бетіне топырақ өсімдік қабатын төсеу;
- өндірістік алаңдар мен жолдардан босатылған аумақтарды тегістеу;
- өндірістік алаңдар мен жолдардан босатылған аумақтарға топырақ өсімдік қабатын төсеу.

Қыпшақпай кен орны: Эрозияны болдырмау мақсатында кен орнының жоғарғы жиектері «жартылай қазу - жартылай төсеу» әдісімен, жер массаларының балансы сақтала отырып, 30° бұрышқа дейін тегістелді. Тау-кен жұмыстары мен су бұру жұмыстары аяқталғаннан кейін, кен орны өздігінен жер асты суларының деңгейіне дейін суға толады. Қауіпсіздік шарасы ретінде кен орнының айналасына биіктігі 2,5 метр, ені 7 метр, кемінде 10 метр қашықтықта болатын, бос жатқан үйінділерден қорғаныс қорғау жолағы жасалады. Қалдық төбелерінің беткейлері «жоғарыдан төмен» әдісімен 25° бұрышқа дейін тегістелді, одан кейін тегістеліп, құнарлы топырақ қабаты (ҚТҚ) төселеді. Өндірістік алаңдар мен босатылған аумақтарда ғимараттар мен қойыстар алынған соң тегістеу жұмыстары жүргізіліп, құнарлы топырақ қабаты (ҚТҚ) төселеді.

Қарашошақ кен орны: Қалдық төбелерінің беткейлері «жоғарыдан төмен» әдісімен 25° бұрыштан аспай тегістелді, содан кейін көлденең және еңкейтілген беттер тегістеліп, құнарлы топырақ қабаты (ҚТҚ) төселеді.

Бүлінген жерлерді қайта қалпына келтірудің биологиялық кезеңі

Биологиялық кезең жер бетінде тамыр жайылатын қабат құру мақсатында жүзеге асырылады және топырақтың беткі қабатын өсімдіктердің тамыр жүйесімен бекітуге, шөп тұғырын құруға және бұзылған жерлерде топырақтың су және жел эрозиясының дамуын болдырмауға бағытталған.

Шөп қоспасының компоненттерін таңдау кезінде өсімдіктердің биологиялық сипаттамалары ескеріледі (қыста төзімділігі, құрғақшылыққа төзімділігі, тұзға төзімділігі және т. б.).

Тұқым ретінде осы аймақ үшін ұсынылатын көпжылдық шөптерден тұратын екі компонентті шөп қоспасы қолданылады: Шұңқырлы бетеге (типчак) (себу нормасы 15 кг/га), бидай шөптері (себу нормасы 15 кг/га).

Бұл жемшөп дақылдары тамыр жүйесін тез дамыта алады, бұл топырақты өсімдік қабатын бекітуге қолайлы, сонымен қатар қысқа төзімділігімен, құрғақшылыққа төзімділігімен ерекшеленеді.

Ауыл шаруашылығын аудандастыруға сәйкес, осы өңірде жемшөп шөптерін себу кезінде минералды тыңайтқыштарды себу ұсынылды. Тыңайтқыштарды қалпына келтіретін бетке бір мезгілде енгізу микробиологиялық белсенділікті арттыру есебінен тұқымдар мен өсімдіктердің өскіндерін қоректендіруге ықпал етеді. Белсенді заттың ұсынылатын нормалары: аммиак селитрасы – 60 кг/га, қос суперфосфат – 60 кг/га. Дақылдарды күту кезеңінде 1 суару үшін 100 м³/га есебінен вегетациялық кезеңде кемінде 4 рет суару қажет.

Қалпына келтіру жұмыстарын жүргізудің күнтізбелік кестесі

«Қыпшақпай – Жыланды кен орындары тобының 300 м және 200 м горизонты бойынша жерасты тау-кен жұмыстарын жүргізу жоспары» жобасына сәйкес, кіші Қыпшақпай кен орнындағы тау-кен жұмыстарын аяқтау 2027 жылдың соңына жоспарланған. **Қалпына келтіру жұмыстары** кен орнының қорларын толық игергеннен кейін **2028 жылдан** басталады деп жоспарлануда.

«Қарашошақ – Жыланды кен орындары тобының қазба жұмыстарын жүргізу жоспары» жобасына қоса берілген күнтізбелік жоспарға сәйкес, Қарашошақ кен орнындағы пайдалы қазбалар қорын өндіру жұмыстары **2033 жылы** аяқталады. **Қалпына келтіру жұмыстары** кен орнын толық өңдеу аяқталғаннан кейін, **2034 жылдан бастау** жоспарланып отыр.

Атмосфералық ауаға әсері. Қарашошақ кен орны

Жыланды тобы кен орнында құрамында мыс бар кендерді өңдеу кезінде бүлінген жерлерді қалпына келтіру кезінде (кад. № 25:112:025:1291) Қарашошақ кен орны 2034 жылы атмосфералық ауаны ластайтын 2 көзді қабылдады, оның ішінде: 2 - ұйымдастырылмаған, ұйымдастырылған көздер жоқ.

2034 жылға шығарылатын ластаушы заттардың тізбесі жылжымалы көздерді ескере отырып, атмосфераға 9 ластаушы зат шығарылады: өлшенген PM10 бөлшектері, өлшенген PM2.5 бөлшектері, азот диоксиді, азот оксиді, көміртегі, күкірт диоксиді, көміртегі оксиді, керосин, құрамында 70-20% бар бейорганикалық шаң кремний қос тотығы

2034 жылға шығарылатын ластаушы заттардың тізбесі жылжымалы көздерді есептегенде атмосфераға 3 ластаушы зат шығарылады: өлшенген PM10 бөлшектері, өлшенген PM2.5 бөлшектері, құрамында 70-20% кремний қос тотығы бар бейорганикалық шаң.

Ластаушы заттардың шығарындыларының мөлшері:

- жылжымалы көздерді есепке алғанда
– 1,91006792 т/кезең;

- жылжымалы көздерден басқа
– 1,8833224 т/кезең.

2028 жылы қайта қалпына жүргізу кезеңіндегі санитарлық-қорғау аймағының схемасы

2034 жылы қалпына келтіру жұмыстарын жүргізу кезеңіндегі санитарлық-қорғау аймағының схемасы

2021 жылғы 25 тамыздағы Қоршаған ортаға теріс әсер ететін нысанның категориясын анықтау туралы шешім негізінде Кіші Қышпақпай және Қарашошақ кен орындарының қызметі I санаттағы нысандарға жатады. Қазақстан Республикасы Экология, геология және табиғи ресурстар министрінің 2021 жылғы 13 шілдедегі №246 бұйрығымен бекітілген «Қоршаған ортаға теріс әсер ететін объектінің категориясын анықтау жөніндегі нұсқаулықтың» 10-бабының 3) тармағын ескере отырып, қалпына келтіру жұмыстары да I санаттағы нысандарға жатқызылады.

Сумен жабдықтау және су бұру. Қыпшақпай кен орны

Қалпына келтіру кезеңіне арналған су шығыны:

- 2034 ж.: өндірістік қажеттіліктерге (оның ішінде шаңды басуға - 67,5 м³/кезең, көпжылдық шөптерді суаруға - 1200,0 м³/кезең) - 1267,5 м³/кезең, ауыз-су қажеттіліктеріне - 1,32 м³/кезең, сыртқы өрт сөндіруге - 10 л / с.

- 2035 жылы: өндірістік қажеттіліктерге (оның ішінде көпжылдық шөптерді суаруға) - 1200,0 м³ / кезең, сыртқы өрт сөндіруге - 10 л / с.

- Жұмыс барысында жер үсті су нысандарына, жер бедеріне, сузу алаңдарына немесе ағынды су қоймаларына тікелей ағызылатын ағынды сулар жоқ.
- Жұмыс жүргізіліп жатқан аумақ су қорғау аймақтарына және су нысандарының су қорғау жалақтарына кірмейді.

Қайтарымсыз су пайдалану мөлшері:

2034 ж.: өндірістік қажеттіліктерге (шаңды басу - 67,5 м³/мерзім, көпжылдық шөптерді суару - 1200,0 м³/мерзім) - барлығы 1267,5 м³/мерзім. 2035 ж.: өндірістік қажеттіліктерге (көпжылдық шөптерді суару - 1200,0 м³/мерзім) - 1200,0 м³/мерзім.

2034 ж.: ауыз су қажеттіліктеріне - 1,32 м³/мерзім.

Шаруашылық-тұрмыстық ағын сулар қалпына келтіру жүргізілетін кезеңде жарыстар жүргізілетін алаңдағы мобилді биореакторларға (биореакторларға) жіберіледі, одан кейін олар арнайы келісімшарт бойынша мамандандырылған мердігер ұйымының ассенизаторлық техникасымен Жезқазған қаласының тазарту құрылыстарына тасымалданады.

Сумен жабдықтау және су бұру. Қарашошақ кен орны

Қалпына келтіру кезеңіне арналған су шығыны:

- 2028 ж.: өндірістік қажеттіліктерге - 2043,0 м³/кезең (оның ішінде шаңды басуға), ауыз-су қажеттіліктеріне - 26,28 м³/кезең, сыртқы өрт сөндіруге - 10 л / с.

- 2029-2030 жж: өндірістік қажеттіліктерге - 33 708,32 м³ / кезең (оның ішінде көпжылдық шөптерді суаруға), сыртқы өрт сөндіруге - 10 л / с.

- Жұмыс барысында жер үсті су нысандарына, жер бедеріне, сузу алаңдарына немесе ағынды су қоймаларына тікелей ағызылатын ағынды сулар жоқ.
- Жұмыс жүргізіліп жатқан аумақ су қорғау аймақтарына және су нысандарының су қорғау жалақтарына кірмейді.

Қайтарымсыз су пайдалану:

2028 ж.: өндірістік қажеттіліктерге (шаңды басу) - 2043,0 м³/мерзім. 2028 ж.: Ауыз су қажеттіліктеріне - 26,28 м³/мерзім.

Шаруашылық-тұрмыстық ағын сулар қалпына келтіру жүргізілетін кезеңде жарыстар өтетін алаңдағы мобилді биореакторларға (мобилді дәретханаларға) жіберіледі, кейін арнайы келісімшарт бойынша мамандандырылған мердігер ұйымының ассенизаторлық техникасымен Жезқазған қаласының тазарту құрылыстарына тасымалданады.

Өндіріс және тұтыну қалдықтары

Кіші Қыпшақпай кен орны

2028 жылы техникалық қалпына келтіру кезеңінде **1 түрдегі қалдықтар пайда болуы болжанады:** қатты тұрмыстық қалдықтар.

Қауіпсіз қалдықтар – 1 түрі (қатты тұрмыстық қалдықтар).
Қалдықтардың жалпы көлемі 0,54 тонна/мерзім болады.

Кіші Қыпшақпай кен орнындағы биологиялық қалпына келтіру кезеңінде (2029–2030 жж.) пайда болатын қалдықтар осы жоба аясында қарастырылмайды, өйткені биологиялық кезеңді орындауға мердігерлік ұйым тартылатын болады.

Қарашошақ кен орны

2034 жылы техникалық қалпына келтіру кезеңінде **1 түрдегі қалдықтар пайда болуы болжанады:** қатты тұрмыстық қалдықтар.

Қауіпсіз қалдықтар – 1 түрі (қатты тұрмыстық қалдықтар).

Қалдықтардың жалпы көлемі 0,0271 тонна/мерзім болады. Қарашошақ кен орнындағы биологиялық қалпына келтіру кезеңінде (2034–2035 жж.) пайда болатын қалдықтар осы жоба аясында қарастырылмайды, себебі биологиялық кезеңді орындауға мердігерлік ұйым тартылатын болады.

Топырақ жамылғысына әсері

- Табиғи ортаның өзін толық қалпына келтіруге және пайдалануға жарамды күйге келтіруге мүмкіндік беретін аумақ қауіпсіз, тұрақты жағдайға келтіріледі.
- Жоспарлы жұмыстар бұзылған аумақта жүргізілетіндіктен, жер ресурстарына кері әсер болмайды. Нысанның әсер ету аймағындағы топырақ жамылғысына әсер ету (механикалық бұзылулар, химиялық ластану), топырақ пен топырақтың қасиеттерін өзгерту жүргізілмейді.

Физикалық әсер ету

- Физикалық әсер ету факторлары (шу, діріл, жарықтандыру, электромагниттік сәулелену, радиоактивті ластану) жұмыстың техникалық регламенттерін, өнеркәсіптік қауіпсіздік нормаларын сақтай отырып, белгіленген техникалық және гигиеналық нормалардан асатын қолайсыз жағдайлар туғызбайды.

• **Өсімдіктер мен жануарлар әлеміне әсері.** Жоспарланған қызметті іске асыру кен орнының едәуір аумағындағы бастапқы табиғи жағдайына орала отырып, бұзылған жерлерді қалпына келтіруді көздейді, бұл жануарлар дүниесі өкілдерінің одан әрі өмір сүруі үшін оң бағамен бағаланады. Миграция жолына және жануарлардың шоғырлану орнында жоспарланған іс-әрекеттің әсері оң деп болжанады.

• **Халық және халық денсаулығы.** Жобаланатын нысан өңірдің әлеуметтік саласына әсерін талдау ауданның қолданыстағы инфрақұрылымына теріс жүктеменің ұлғаюы болмайтынын көрсетеді. Жоспарланған жұмыстарды жүргізу өңір халқының әлеуметтік-тұрмыстық инфрақұрылымына қажетсіз жүктеме туғызбайды.

Қорытынды

Жоғарыда келтірілген ақпараттан жобалық шешімдерді іске асыру қоршаған орта компоненттерінің ластануының қалыптасқан деңгейінің өзгеруіне әкелмейді және қолданыстағы геожүйені бұзатын қайтымсыз процестерді тудырмайды.

Қалпына келтіру жұмыстар кешені аяқталғаннан кейін қалпына келтірілген жер телімін тапсыру жүзеге асырылады.

